

# ARGINTARUL

Când nimereai în mahalaua mahalalei, în țigănime, cum i se zicea pentru o mai rapidă orientare, te întâmpina aerul acela de asezare vremelnică, ridicată în grabă și părăsită înainte de a fi terminată. Casele păreau înălțate de mântuială, încropite din te miri ce, acoperite cu stof, paie ori carton gudronat; gardurile mai mult se ghiceau; iar curțile – vraiste, unde lucrurile erau lăsate la voia întâmplării – puneau capac la toate. Nimic nu arăta că se făcea vreodată și curățenie pe acolo, desi femeile întindeau frânghii de rufe la uscat, scoteau dimineța asternuturile la aerisit, ori chiar dădeau cu mătura o palmă de loc în fața prispelor joase, dacă existau și acelea.

Copiii umblau în zdrențe care mai mult îi dezgoleau decât îi îmbrăcau – ne si miram cum de nu răcesc iarna, cu picioarele goale pe zăpadă – mereu soiosi până în albul ochilor, de parcă făceau baie în praful drumului, ca găinile; iar cei mari nu puneau nici ei cine stie ce preț pe curățenie. Cămășile lor în culori tari – portocaliul și rosul se aflau la mare căutare printre ei – nu erau niciodată noi sau călcate, iar pantalonii - din catifea sau doc - le sedeau ca niste burlane.

Dar asta era numai suprafața lucrurilor. Un fel al lor de a striga mereu și oricui cât de săraci și neajutorati sunt. Căci fiecare țigan care se respectă, își păstrează avutul în aur. Cocosei, că asta-i măsura la greutate; dar sunt bune orice fel de monede, de oriunde și oricât de vechi, ba – și sculele de preț. Numai aur să fie. Aur bun, curat, strălucitor înăuntru, chiar dacă pe deasupra a prins colbul timpului, de-i zice patină. Și cine ce era și cât făcea, s-a văzut la pețirea Zamfircăi, fata cea mică a bazei Ioaniche Cărăusu, când toți flăcăii și-au încercat norocul.

Zamfira făcuse în primăvară cincisprezece ani. Pica de frumoasă, că avea picioare zvelte și lungi, un mijloc subțire să i-l cuprinzi în palme și frăgezimea otavei, în totul. Iar, pe deasupra, mai venea și din familie bună. Că rangul de basă – un fel de staroste pe satră, cum s-ar zice – nu se mosteneste, ci se capătă prin omenia omului. Se adună toți bărbații însurați ai comunității și se cercetează pe îndelete fiecare pretendent în parte, de la alea pe care le-a făcut de când s-a ridicat flăcăiandru, până în clipa aceea. Cum s-a purtat în împrejurări de bucurie sau necaz; în cazuri care îl priveau numai pe el ori întreaga comunitate; ce vorbe a spus, ce gesturi a făcut; cât și-a pus pielea în joc ori și-a ascuns-o; cât e de cumpătat, de drept și de judecat la minte; cât e de curajos și în ce situații anume: în alea de pui mâna pe bătă să lovesti, ori în alea de te strâng cu usa mai marii zilei. Că ăstea de la urmă sunt cele mai bune măsuri când e de cântărit vâna omului.

Că, iacătă, cum a și fost, vine un ordin să se stabilească toți țiganii pe undeva, să-si scoată acte cine-s și de unde-s... Ori, cum s-a-ntâmplat când s-a adunat tot aurul într-un loc, să stie sefii cei mari ai țării câtu-i și cumu-i... Ori, să zicem, așa, una de toate zilele: ai furat și-ai căzut prins. Cum ai furat: la nărav, la ambiție, ori la nevoie? Cum ai căzut: din greseala ta, din pâră, ori din întâmplare neprielnică? Și, la urmă, cum te-ai descurcat: ai avut minte, ai avut oameni, ai avut noroc? Că-n viață se ivesc multe când trebuie să te aperi și tu și să-i ocrotesti și pe ai tăi, de aceea, să-ți și cumpătuți și judecata limpede e cel mai de

folos oricând si oriunde.

Ioaniche Cărăusu se dovedise un basă drept mai bine de zece ani. Îsi cârmuise micul său trib cu înțelepciune; judecase, dăduse pedepse, hotărâse daune si răscumpărări ținând cumpăna dreaptă întotdeauna. Nimeni nu se putea plânge că basa l-a nedreptățit cumva; nici chiar când avusese pricină cu careva din neamul Cărăusilor. Si asta-i lucru mare; să nu lasi inima să judece în locul minții si mintea în locul inimii, ci amândouă la un loc să-si facă datoria. Basa Ioaniche avea si minte, si inimă, si aur, iar prețul Zamfirei era preț. Venea flăcăul însoțit de doi, trei bărbați apropiați lui, sedeau la masă în ogradă, la umbra salcânilor, mâncau, beau, mai schimbau o vorbă, mai depăneau o amintire, iar capul familiei pretendentului prindea momentul si rostea un preț:

- Io zic că la treizeci, asa, ar fi numai bine.
- Om mai vorbi oleacă, răspundea pe deasupra basa. Că vinu-i bun si nici friptura nu-i de dat la câni.
- Da' cine-a zis ceva de tratație?!
- Cân' ți-e ghimpele-n talpă nu tre' să zici, că se vede la mers.
- Asta-i cam asa.
- Toate-s cum sunt; fiecare lucru cu-a lui.
- Numa' alea de daiboj n-au preț.
- Au si alea; da' nu se plăteste pe loc, ci mai cu vremea, asa... cân' nici nu te mai gâdesti la ele.

Mai tăceau, mai ciocneau paharele, mai înnădeau iarăsi vorba:

- Da' spre cât ar fi? Pe la patruzeci, ce zici? Că spre cincizeci nu mă-ncumet.
- Mai vorbim noi, că n-au intrat zil'le-n sac.

Poftirea să-si vadă de alte alea decât de pețit era destul de străvezie. Frunțile se umbreau, umerii se pleosteau, mâinile deveneau nesigure, amețite pacă:

- Dac-asa-i vorba... Da' ziceam că dacă ne-ntelegem acu', pe toamnă punem de nuntă.
- Mai e până-n toamnă.

Plecau unii, veneau alții. Zamfira îi fura cu ochii, pe după perdele. Bărbați si bărbați. Cei mai tineri erau de însurat. Pe mulți îi cunostea, si nu-i stia asa prosti; se țineau țepeni în hainele lor noi, călcau strâmb, răsturnau scaunele ori scăpau tacâmurile pe jos ori se-ncurcau în fața de masă. Basa îi măsura din ochi, îi cântărea, îi punea de-o parte.

Că, la o adică, ce-s treizeci sau patruzeci de cocosei pe lângă băgatul unui om pe viață în jug? Îi venea să iasă la ei si să le strige: Momâilor! Momâilor! Momâilor!

Alde Cioloca veniseră cu masina mică la poartă, pusi în haine scumpe, lustruiți din crestete până în tălpi, cu o geantă dintr-alea cu cheie si răsturnaseră pe masă, între farfurii si pahare, o sută si douăzeci de galbeni:

- Ti-o plătesc acu' si-o iau la toamnă!

Basa îi privise ca din altă zare, cu fața de lemn uscat la arșiță, strigase cu voce joasă spre casă:

- Catinca!, vino si strânge masa!

Ai lui Cioloca încremeniseră. Dintâi, la furie, mâinile se smunciseră spre cuțite, însă cum pe fata gazdei lor nu miscase nici un muschi, nici o bătaie de geană măcar, nici o scânteiere a ochilor,

si-au luat seama. Dar cum tot sărise în picioare, āla mai mare peste ei a mârâit:

- Asa?!

Basa Ioaniche a căutat cu milă la el o clipă, apoi si-a mutat privirea pe cer:

- Poate veniți altă dată, ca oamenii la oameni, Paraschive, nene, a zis blând.

Pe vară, când pețirile se cam rāriseră, într-o sâmbătă spre apusul Soarelui, le-

a călcat pragul si feciorul Catrinei, suia de se gresise de față si se aciuse pe lângă casa doctorului Barbu, în partea de jos a mahalalei, ca om de casă. Doctorul o primise de milă, să nu lepede pe drumuri, ca mâțele fără stăpân, că ai ei o alungau toți din toate părțile, dar ea a stiut să se facă folositoare si i-a rămas de ajutor pe viată. Călin, că asa îi plăcuse doctorului să-l strige, crescuse în ogradă chivernisită, cu cismea, grădină îngrijită si alee de piatră, dar la joacă tot în țigănime alerga, la droaia de puradei nespălați. Acasă ajungea numai seara, rupt, bătut, hămesit, iar Catrina îl băga gol sub cismea ori în balia cu apă pregătită de cu vreme, iarna, îl spăla bine, îl primenea si abia apoi îl băga în casă.

-Nu te mai du' în mahala, Căline, mamă! Nu vezi că toți te-alungă si te huiduie?! Uite-n ce hal te-ntorci!

- Las' că nu-i asa; zic ei, zic si eu; dau ei, dau si eu. Ce, mă crezi prost?! Al' mare a' lu' Tainu a zis că-s lăiet din Brăhăsăsti, da' i-am arătat io lui! De ce să te vorbească asa?!

- Dacă m-a bătut Dumnezeu si mi-a luat mintile, de copilă! ofta Catrina. C-as fi fost si io în rându' lumi', altfel.

Asa au mers lucrurile până pe la vreo doisprezece, treisprezece ani, când Călin a dat peste niste argintari ambulanti. I-a plăcut de la început cum suceau si răsuceau ei micile bucăti de metal, cum le modelau pe nicovală în forme subtiri, gingase, cum le înflorau cu dătile lor mici, cum le lustruiau până se vedea Soarele în ele si cum se depărtau cumpărătorii – rari, ce-i drept – cu ochii plini de zâmbete. A stat zile întregi în preajma lor, tot privindu-le si privindu-le mâinile, s-a împrietenit cu ei, iar când au plecat din oras, a fugit cu ei, si dus a fost. L-a căutat Catrina, a reclamat doctorul Barbu la poliție, dar împielitutul de băiat dispăruse, si pace. Când, după vreo zece ani si mai bine, un argintar ambulant si-a întins pe tolul de iută sculele sărăcicioase lângă peretele cârciumii lui Neagu Popa – o nicovală minusculă, două ciocănele pe măsură, câteva pile, o cutie cu tipirig, câteva bucăți de mangel si un suflai de alamă – puțini au mai recunoscut în el pe Călin, feciorul Catrinei suia. Se făcuse un flăcău aproape frumos. Barba rară, neatinsă de brici, încadra un oval prelung, smead, în care ochii păreau două lacuri negre, nemăsurat de adânci, calme, în apele cărora se ghicea umbra unui dor tănuit.

A bătut Călin în deregul porții, nici ferchezuit, nici gătit, ci asa cum pleca în fiecare dimineață de-acasă, cu desaga de lucru pe umăr să-si aleagă loc cu umbră în oras, unde să-si întindă țolul. Ioaniche Cărăusu l-a primit ca pe toți ceilalti pețitori si s-a grăbit să întindă masa. Dar până s-a învărtit el, până a strigat la Catinca lui, până s-a scărpinat după ureche, Călin a ochit un loc mai ferit lângă perete si-a întins atelierul si a dat foc mangelului.

- Da' ce faci tu aicia, măi Căline? s-a mirat basa.

- M-am gândit să-ți fac un inel, nea ioaniche, a răspuns flăcăul, atent la lucrul său.

- Păi, am pus un pahar cu vin, să stăm si noi oleacă la vorbă?!

- Adu-l încoa'. Om sta si de vorbă, dacă vrei.

Basa s-a gândit o clipă, apoi a luat paharul cu vin si i l-a pus alături, pe pământul gol. Mâinile flăcăului, subțiri, prelungi, îndemânaticе, nu se opreau o clipă măcar. Argintul era tras în foaie potrivit de lată, măsurat, tăiat, netezit la capete, încovoiat. Cu un cleste mic îl aseză pe cărbunii aprinsi, asa, mai într-o margine. Îsi ridică privirile spre gazda sa si-i zâmbi:

- Îi bun vinu' tău, baso?

- După gust, răspunse acesta, asezându-se pe vine în fața lui. Poa' să-ți placă,

poa' să nu-ți placă. Da' io zic că-i bun.

- Atunci, noroc să ne dea Dumnezeu!

Goliră paharele, iar Călin se întoarse la munca sa. Suci metalul în jar și acoperi suflaiul de ruptură.

Capetele bucății de argint se albiră ca lumina de atâta căldură. Ioaniche Cărăusu privea și se minuna.

Acum, că vedea cum se fac lucrurile, îi era ușor de înțeles. Însă din când în când mai căuta și spre fața mesterului:

- Da' de ce porți tu barbă, măi Căline?

Măinile își curmară o clipită hărnicia, tresărind abia cât tremurul frunzei de plop, apoi vocea flăcăului răspunse, absentă cumva:

- Stiu io?, cred că de lene.

Basa întinse un deget spre obrazul stâng al musafirului și îi răsfiră barba, și așa nu prea deasă.

O cicatrice urâtă îi brăzda netezimea de la sfârșul urechii până la un deget de colțul gurii.

- Te-ai bătut cu careva?

Călin se opri din lucru și îl privi mirat:

- Tu mă-ntrebi, baso?! Păi, dacă-i nevoie – te bați, te răcorești, petreci, muncești; după cum îi nevoia.

- Îhâm, făcu basa Ioaniche. M-am cam dumirit io. Acu' îi nevoie de inel, cum ar veni.

- Da, acu-i nevoie, răspunse cuminte flăcăul.

Basa își îngustă despicăturile ochilor și îl privi așa cum stia el că trebuie privit un om când vrei să-i cântărești sufletul, apoi întrebă cu prefăcut interes:

- Și cam cât îți ia ție la un inel?

- Un ceas, așa; poate și mai puțin.

- Atunci de ce te grăbesti? Că lumina-i și ceva mai mult decât îți trebuie.

- Da' nu mă grăbesc defel; așa-i mâna mea, sprintenă.

Un argintar bătrân dinspre Blaj, mi-a zis vorba asta Zicea: „Uitai-vă la el ce mâini sprintene are, cum îi fug singure; ăsta s-a născut meserias.” Zău, că așa zicea!

- Cam așa ar zice și eu, aprobă Ioaniche.

- Da' tu te pricepi la de-alde astea?!

- Unde nu mă pricep, mă uit și iau aminte.

- Și te-ai uitat acu' la mine?

- M-am uitat.

- Și ce-ai văzut?

Basa stătu o clipă în cumpănă. La urmă zâmbi numai pentru el, apoi se duse sub salcâmi și luă sticla cu vin de pe masă. Reveni, se așază iarăși pe vine în fața tânărului, umplu paharele:

- Văd că ți-e inima la Zamfirica mea.

Călin îl privi deschis. Ridicase paharul și îl mângâia încet cu degetele celeilalte mâini:

- 'Mi-e, zise cu abur în glas. Da' una-i dorința și alta-i puterea; că n-am io atâta aur.

- Da' cât ai, vreo zece, cinspe, acolo?

- Cam așa. Da' am auzit că unii au oferit peste sută.

- Atunci, de ce-ai mai venit?!

- M-de, ca omu' prost...

- Cum îi asta, ca omu' prost?!

- Stii tu cum-ii, se posomorî flăcăul. Că poate-ai fost și tu tânăr odată... De ce

crezi că trec în fiecare zi prin poarta ta, când pe dincolo, pe la pod, ajung mai ușor la tramvai?

Basa Ioaniche Cărăusu își plecă ochii în pământ. Paharul se aburise de la răcoreala vinului și lui i se făcuse dintr-o dată tare sete. Călin încheiase inelul, îl fixase pe o tepușă boantă de lemn tare și scobește în el cu niște dălți mici, cu tăisuri de forme ciudate, tot schimbându-le între ele. Într-un târziu basa reumple paharele. Se limpezise la gânduri, se limpezise la chip:

- Cât ziceai, tu, că-ți ia să faci un inel?
- Un ceas, cel mult.
- Lucru bun?
- Cât se poate de bun, cred io; cel mai bun.
- Lucru bun te ține o viață și te bucuri de el.
- Asta așa-i. Lucru bun îi lucru bun, și gata. Îi întinse inelul: la pune-l oleacă pe deget. Inelul se potrivește pe inelarul bazei de parcă de acolo fusese luat. Basa își privea uimit degetul:
- Da' când ai luat măsura?!
- La-nceput, înainte de-a tăia argintu'.
- Din ochi?!
- Din ochi.
- Măăă! Aici i-ai făcut un ochi care râde?!
- Păi dar. Dacă mă dădeai pe poartă, l-as fi făcut lăcrimând.
- Și crezi că?... se încruntă a scârbă Ioaniche.
- Nu, nu umblu io cu de-alde astea. Mie mi-a dat Dumnezeu mâini de aur și-mi ajunge. Da' ți-ar fi părut rău de câte ori ți-ar fi adus aminte de mine, și voiam să știi că am știut.

# ZGURA

Fetele mahalalei nu prea erau lăsate să umble la scoli. Doar pentru clasele primare obligatorii și, dacă aveau norocul de se născuseră în familii ceva mai luminate - ca Irina popii, de pildă - mergeau și la gimnaziu, ori chiar mai departe. În mahala, fetele o luau de mici cu treburile casei, învățau să fie gospodine, femei de nădejde, în stare să țină în jurul lor viitoarele familii, chivernisind banul câștigat de bărbat. Că asta era zestrea lor; după asta le alegeau peșitorii când le venea vremea măritisului. Conta puțin și frumusețea, e drept; dar ce fată nu-i frumoasă când abia a ieșit din adolescență?

Ioana lui Constantin C. Potârniche, însă, învățase până ajunsese profesoară. Profesoară de sport, e adevărat, dar tot profesoară se chema că este. Și asta, nu pentru că i-ar fi plăcut ei școala. Ei îi plăcea să zburde și să se zbenguie cu băieții, pe maidan. Norocul, însă, o prinsese de ceafă, că așa îi căsunase lui, o ridicase o palmă de la pământ și o purtase cum stia el mai bine.

Ioana tocmai termina clasa a cincea, mai avea vreo zece-douăzeci de zile, când s-a sărbătorit cu surle și tobe deschiderea stadionului Dunărea, într-o duminică dimineată. Că se băgaseră bani și muncă acolo, de se astupaseră niste râpi dinspre dealurile Barbosilor, și ăia de pe la primărie și de pe la tot felul de comitete au vrut să facă sărbătoare mare. Și pe cine să mobilizezi la astfel de treburi, dacă nu pe elevii din scoli?

Au făcut ei serbarea, și, dintr-o neînțelegere, că încurcase careva de la inspectoratul școlar borcanele, Ioana și încă vreo două fete de seama ei fuseseră alese să alerge în proba de semifond a junioarelor, din deschiderea deschiderii, cum ar veni. Și a alergat Ioana. Nu i-a păsat ei că alea, junioarele, erau ceva mai mari decât ea, că nu era echipată ca ele, în roșu, galben și albastru, ori că, neatentă, a luat startul în urma tuturor. A alergat cum alerga ea pe maidan cot la cot cu băieții, la mijoarcă, mingea-n fugă ori fotbal, că era în joc chiar onoarea mahalalei, nu numai a ei sau a scolii, cum îi spusese profesorul de educație fizică. Și-a pus ambiția, a dat tot ce putea ea da și s-a trezit pe podium, în sortul ei mov, acoperit aproape în întregime de tricoul alb, cam lung. Iar acolo a dat peste Angelo Tătarul. Ori, mai degrabă, ăla a dat peste ea. Seda ea acolo, buimacă de fericită, că o aplauda toată lumea de pe stadion, când Angelo, pus să dea la mână medaliile, ăluia scortos de le agăta la grumazurile învingătorilor, s-a repezit s-o ia la-ntrebări, mai înainte de-a observa careva din conducere abaterea de la program:

- Da' cu tine ce-i aici?! s-a răstit el.
- Io am câștigat, a răspuns mândră Ioana.
- Da' cin' te-a pus pe tine să alergi?
- Dom' profesor.

Angelo s-a înmuiat, mai ales că scortosul întârzia puțin, la o parolă cu unul mai scortos ca el:

- Da' câți ani ai, măi copile?
- Treispe, a spus Ioana. Da' fac paispe în toamnă, a adăugat repede, de teamă că putea să-si piardă locul acolo sus, din vâzul tuturor, numai din pricina vârstei. Până la urmă, s-au lămurit lucrurile, ba chiar au ieșit spre bucuria tuturor: Că, uite, copilul ăsta, de la școala cutare, a alergat și a alergat, și a alergat... Însă, Ioana a ajuns un caz. Cazul Potârniche.

Apoi, un fenomen. Cu același nume, desigur. Și când ajungi fenomen, nu mai poți rămâne cu patru sau șapte clase; te trage ața în sus; că trebuie să se mândrească de minunea care ești tu, nu numai mahalaua ta sau orașul tău, ci întreaga țară. Să le poată spune ăia de sus, de sus de tot, când dau nas în nas cu capitalistii, la o vorbă piperată de-a lor: „Vedeți, mă, ce oameni am făcut noi!”

Norocul Ioanei, Angelo Tătaru pe numele lui, bărbat spre cincizeci de ani, antrenor și om cu funcție în Comitetul Sportiv Orășenesc, a venit chiar a doua zi de a vorbit cu Constantin C. Potârniche. Numai cu el; că Anica, nevastă-sa, îl părăsise pentru un sofer de basculantă, când Ioana avea doar vreo cinci ani. Că ar fi bine ca fata să facă atletism, cu program și îngrijire științifice, cu supraveghere atentă; că are talent și poate ieși... poate ajunge... Tatăl Ioanei nu numai că a fost de acord, ba s-a mai și bucurat că se găsisse cineva să aibă grijă de zgâția lui de fată. Că, toată ziua singură, acum, că începuse a prinde formă, să nu se trezească, Doamne fereste!, cu vreun pocinog; s-o lase vreun neisprăvit cu burta la gură.

Angelo o lua cu mașina în fiecare după amiază la antrenament, că era departe stadionul, îi aranja programul – științific, zicea el, că se înnebunea după cuvântul ăsta – pentru școală, mâncare, somn; o ducea în tabere și excursii, odată cu ceilalți sportivi ai orașului sau ai țării – cei care promiteau; vorbea cu profesorii pentru motivații, amânări sau înțelegere la notarea unei sportive cu program încărcat...

Ioana nu prea suferea dădăceala, dar îi plăceau medaliile. Și nici astea, cine știe ce; ei îi plăcea clipa aceea când urca pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere, când toți ochii de pe stadion se aținteau asupra ei, când uralele și aplauzele porneau ca un început de furtună la auzul numelui ei. Ei, da, pentru asta merita să duci un trai de ocnas, cu program științific de mâncare, dormit, plimbare, odihnă activă, antrenamente la cataramă; muncă și iar muncă. La sportivi, și plimbarea ține de muncă, și masa, și somnul chiar. De întâlniri amoroase, nici vorbă! Că astea te abat de la program; îți fură mintea spre prostii romantice: îmbrățișări, săruturi sub clar de lună, iesiri neplanificate la cofetării sau filme, petreceri cu muzică și dans până târziu spre zori... Ba, îți mai acaparează și gândurile, de nu te mai poți concentra la antrenamente ori chiar la concursuri.

Cu toate astea însă, Ioana se îndrăgostise. Sufletul ei dat în floare ori corpul tânăr și sănătos, cum încerca Angelo Tătaru s-o convingă că stăteau lucrurile, se îndrăgostise, și gata. Ochii ei se aprinseră într-o zi asupra unui tânăr neguros, cu mustată nohăiască și siluetă feciorelnică, iar inima îi dăduse ghes spre el. Îl întâlnise vara trecută, într-o tabără studentească la munte, unde o strecurase Angelo Tătaru, prin aranjamentele lui.. Negurosului – Paulică, după nume – îi plăcea istoria antică. Putea să te poarte ore în sir prin lumea veche: Egipt, Elada, Roma, ori și mai înapoi în timp, până la Babilon, Ninive sau Sumer. Și avea farmec lumea asta a lui, așa cum o povestea el. Doamne, ce farmec mai avea! Simțea că ți se face dor de ea, numai cât deschidea el gura să toarne zei, zeițe, împărați, temple, eroi, ritualuri, legi, obiceiuri și câte și mai câte. Parcă trăia acolo, cu umbrele și colbul lor, iar nu aici, între oameni vii, care umpleau stadioanele, se bucurau, râdeau, strigau și aplaudau de fiecare dată când cineva învingea într-o întrecere. Și Ioana învingea destul de des. Lui, însă, nu-i plăcea sportul. Zicea că întrecerile moderne au degenerat în afaceri ori, în cel mai bun caz, în întreceri de dragul întrecerilor; că înaltul spirit al sportului adevărat s-a pierdut pe drumul până la noi; că trăim prea superficial pentru a mai simți lucrurile. Știa toate olimpiadele grecilor antici pe de rost, cu învingători și întâmplări de pomină din timpul întrecerilor, și nu-i plăcea sportul! Zicea că el

iubeste spiritul sportiv original, sărbătoare și aspirație spre și în cinstea unei taine mai presus de om, nu demonstrațiile pe bază de mecanică musculară și mentală, unde începuse a-si băga coada și chimia, prin... Cum i se spune?... Dopaj? Da, dopaj.

- Ție îți dă ăla medicamente? întrebuse răstit.

Ăla era maestru al sportului Angelo Tătaru, dar Paulică nu-i spunea niciodată pe nume. Sigur că îi dădea. De ce îi dădea, dacă era sănătoasă? Să se mențină în formă, de ce altceva?

- Vax! Vă îndoapă să se dea el mare antrenor – maestru, auzi! – prin reviste, ziare și pe la mama dracului să-l ia, cu steroizii și toate prostiile lui chimice, ucigătoare în timp!

Se certaseră destul de rău pe chestia asta. Atât de rău, că Paulică nu mai dăduse nici un semn de viață de mai bine de o săptămână. Când se supăra, se închidea în casă cu cărtoaiele lui, trăgea perdelele și era ca și mort. Dar, măcar dădea un telefon - să spună asta și asta, fato. De data asta, plecase supărat, și supărat rămăsese. Iar Ioana era cu gândul la supărarea lui și ultimele antrenamente nu prea îi mai iesiseră.

Angelo Tătaru se enervase, strigase la ea mai mult ca de obicei, dar rezultatele nu se îmbunătăteau. Și nici antrenamentul ăsta n-avea să-i iasă, simțea ea când este să fie și când nu.

Antrenorul tocmai venise la marginea pistei, se agita acolo, striga:

- Mai degajat, Ioana! Mai degajat!

Auzul îndreptat instinctiv spre el prinse sunetele, însă creierul refuza să le traducă pe înțelesul ei. Abia după ce pașii furaseră un sfert de tură, cuvintele își găsiră sensul. Alerga crispată. Cheltuia energia pe încordarea corpului, o fărâmița în miliarde de cocoloase inutile, în loc să o canalizeze spre muschii picioarelor, spre uniformizarea respirației și spre poziția corpului în alergare. Picioarele i se opriră cu de la ele voie. Sofia Moreanu, colega și rivala ei, o privi uimită o clipită, apoi își văzu de alergare, lăsând-o acolo, în mijlocul pistei. Angelo se agita de partea cealaltă a terenului de fotbal, striga ceva, însă Ioana nu-l auzea. Nu voia să-l audă, și gata. Se săturase până peste cap de zbieretele lui.

Le auzea și noaptea, în somn. Se răsuci mânioasă spre el, măcar să-l fulgere din ochi, dacă de un răspuns cum ar fi vrut ea nici nu putea fi vorba, însă privirile i-o luară razna, în sus, trase ca pe ată.

Acolo, în umbra peluzei, se vedea cineva. O siluetă adunată cu genunchii la gură, din care nu se distingeau nici un amănunt. Însă Ioanei îi fu de ajuns; îi ghici subțirimea feciorelnică a corpului, chipul neguros, mustața scursă spre bărbie și privirile de lunatic, trecând prin lucruri și oameni, ca și prin aer, spre vremile de demult apuse. Încă mai păstra o urmă de îndoială în suflet când își flutură palma deschisă spre el. Dar Paulică îi răspunse cu același gest, și Ioana zâmbi. Privi spre Angelo Tătaru și-i zâmbi și lui. Apoi, cât ai clipi, bucuria i se transformă în ambiție.

Picioarele i se îngreunaseră ca înaintea odihnei de după antrenament, dar le sili să o asculte. Le întindea în față, forțându-le să-si urmeze sirul, apoi se prăvălea supra lor, până își găsiră bătaia și ritmul. Cuietele pantofilor scrâsneau în zgura pistei, o împrăstiau, o spulberau. Pământul se năpustea spre pieptul ei o clipită, însă muschii piciorului de sprijin se încordau la timp, iar el i se desira ascultător sub tălpi. Ioana alerga așa cum nu știuse că o poate face până atunci, împinsă de ceva nenumit din năuntru ei, mult mai puternic decât resursele corpului și chiar decât voința.

Angelo Tătaru tâsnise de pe bancă, își aplecase bustul în față și gâtul i se

lungise de-a lungul tusei. Asa ceva nu era posibil, nu era conform cu normele... normele... Doctorul Ilianu, venit special la acest antrenament, ultimul înainte concursului pentru Cupa Primăverii, sărise lângă el și-i încleștase brațul mai sus de cot. Sofia Moreanu se trăsese lângă împletitura de sârmă a gardului, înfiorată de admirație și teamă. Fetele de la exerciții libere se adunaseră în grabă, ciorchine, la marginea pistei și încremeniseră, cu răsufările tăiate. Părea că năpasta care o lovise pe femeia lui Lot, se abătuse năpraznic asupra tuturor celor care se aflau la ora aceea pe stadionul Dunărea. Doar ochii, lipiți de corpul loanei, li se miscau în găvane, uimiți.

Inima i-o luase razna, iar plămâni i se blocaseră la ieșirea din gâtlee. Umpluseră tot corpul fetei și acum voiau să izbucnească afară, la aer. De undeva din adâncul ei, un semnal de alarmă urla înnebunit, însă acel ceva care o împingea înainte nu-l lua în seamă. Se oblonise în hotărârea lui îndărătnică, mursecându-și lacom bucuria victoriei. Nu-i păsa că de-a lungul picioarelor mușchii fuseseră înlocuiți cu fuioare de vată udă, făcând pașii să se clatine orbi. „Până la linia de start!”, gândi nebulos Ioana, și se crispă toată într-o ultimă, încrâncenată încordare. Cuiele scrâsniră, spulberând zgura. Doctorul se repezi în întâmpinarea ei și o prinse în brate, tocmai la vreme. Pământul îi fugise de sub amândouă tălpile deodată.

- Drace! înjură el în șoaptă suierată. Ai vrut să te sinucizi, Ioana?! Ai vrut să te omori, fato?! Drace?!

Frântă peste bratul doctorului, Ioana vomita în convulsii. Apoi, lesină.